בס"ד

"הדף היומי לתולדותנו"

יום א', כ"ב בתמוז תשס"ד (11 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

בפרשת "פינחס", שאותה קראנו השבת, נודע לו למשה רבינו, סופית, שהוא לא יזכה להשלים את מסע בני ישראל איתם ולא יכניסם לארץ-ישראל: **"עֲלֵה אל הר העברים הזה וראה את הארץ אשר נתתי לבני ישראל. וראיתה אותה ונאספת על עמיך..."** [במדבר כ"ז 13-12]
משה מבקש מה' למנות מנהיג חדש: **"יפקוד ה' אלוקי הרוחות לכל בשר איש על העדה."** [שם שם 16]

מבהיר על כך הרב מרדכי אֶלון: הקב"ה נקרא כאן **"אלוקי הרוחות לכל בשר"** כי דווקא ממידתו הזו, שגלוי וידוע לפניו דעתו של כל אחד ואחד, מבקש משה את מינויו של המנהיג. מקורו של רש"י לדברים אלה – במדרש תנחומא [פינחס י'], בו שאלה הלכתית הנוגעת לפרשה: "למדינו רבינו – הרואה בני אדם משונין, כיצד מברך?... והרואה בריות טובות ואילנות טובות? – אומר: "ברוך שככה לו בעולמו." אבל אם ראה **אוכלוסין הרבה של בני אדם** אומר "**ברוך חכם הרזים**". כשם שאין פרצופותיהם שווין זה לזה, כך אין דעתם שווין זה לזה, אלא כל אחד ואחד יש לו דעת בפני עצמו..."
המפתח לברכה על בריות ואילנות הוא טיבן. "בריות טובות ואילנות טובות". ומהו המפתח לברכת "חכם הרזים" על בני אדם? כמותם? אם ראה **אוכלוסין הרבה של בני אדם**? מהו עניינה של הברכה הזאת, ומה פירוש המושג "חכם הרזים"?
שתי סיבות עיקריות יש להבדלים בין תכונות בין בני אדם – רקע סביבתי וחברתי, ותכונות מולדות. וככל שאדם מתבונן יותר בבני האדם, הוא מתפעם מהעולמות הרבים ומהתכונות הרבות שיש בהם. אבל, אם הם כל-כך שונים, אם כל אחד עולם אחר ושונה הוא – אולי חסרון לעולם יש בכך? אולי לכן לא יכולים בני האדם להיות באמת מאוחדים?
"**ומכל מקום, דווקא על ידי השינויים הם מתאחדים כולם למטרה אחת, לבניין העולם בתעודתו הראויה לו...**" ["עולת ראיה" – הרב קוק]
דווקא השוני, דווקא הניגודים, הם אלה שלבסוף משלימים ויוצרים את האפשרות להרמוניה ולאחדות. כיצד? פשוט. הגיעו בנפשכם שֶכל בני האדם היו שווים בתכונותיהם וברצונותיהם ולא היה למישהו התכונה להיות "בטחוניסט" פחות ולמישהו אחר את התכונה להיות כלכלי יותר או כלכלי פחות. כולם – שווים היו ביכולתיהם ובתחומי העניין שלהם. האם אז היה העולם מתפתח כפי שהוא מתפתח? האם אז היה מגיע לתעודתו?
מחד, השונות הזאת בין בני האדם נראית דבר שאי אפשר לגשר עליו, אך מאידך, היא זו המובילה את העולם לתעודתו. וכיצד "חכם הרזים" קשור לכך?
"והרי יש להתפלאות על החכמה העליונה שעל פי הרזים הפנימיים, הידועים והגלויים רק לפניו יתברך, מתקשרים ומתיחסים כל אלה ההפכים זה לזה, עד שעל פי צירוף כל הדעות והפרצופים השונים יצא בניין הרמוני מתאים מאד." ["עולת ראיה"]
חכמת הרז של "חכם הרזים" היא לא בידיעה שלכל אחד תכונה שונה ורז שונה בליבו. זה ודאי גם למי שאינו "אלוקי הרוחות לכל בשר". חכמת הרזים של "חכם הרזים" היא היכולת לדעת ולראות איך כל הרזים האלה, איך כל התכונות המנוגדות וההפכיות – איך כולן משלימות האחת את השניה ומשמשות לבניין העולם ביחד.

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותנו"

יום א', כ"ב בתמוז תשס"ד (11 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

{המשך המאמר, בע"ה, מחר...}

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל